

ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФЕРМЕРІВ МИКОЛАЇВЩИНИ

Ю.Ю.Чебан, асистент

І.М.Лесік, студентка

Миколаївський державний аграрний університет

Розглянуто стан технічного забезпечення фермерів Миколаївщини, визначено проблемні питання, наведено деякі шляхи їх вирішення.

Ефективність виробництва будь-якого суб'єкта господарювання, як великого, так і малого сільськогосподарського підприємства, залежить від певного переліку чинників. Одним з таких чинників, а на думку деяких економістів-аграрників – одним з головних, є технічне забезпечення господарств, в тому числі фермерських.

Розвиток фермерських господарств повинен бути комплексним, тобто збільшуючи розміри своїх земельних площ, вони повинні збільшувати кількість і якість сільськогосподарської техніки для їх обробітку, тим самим забезпечуючи собі ефективне господарювання і отримання прибутків. Матеріально-технічна база більшості досліджуваних господарств – незадовільна, що є досить значною проблемою і перешкодою для ефективності виробництва взагалі, не кажучи вже про її підвищення.

Забезпечення насінням, добривами, засобами захисту рослин, земельне і технічне забезпечення, тобто матеріально-технічна база сільськогосподарських підприємств, в тому числі і фермерських, є об'єктом дослідження таких вчених-аграрників, як П.І.Гайдуцький, А.М.Головко, П.Т.Саблук, М.Ю.Куліш, І.І.Лукінов та ін. Не зважаючи на дослідження стану матеріально-технічної бази та перспектив його покращення, вирішення даної проблеми на практиці майже не відбулося. Тому в статті ми хотіли б приділити увагу питанню технічної забезпеченості фермерських господарств Миколаїв-

ської області, яка є однією з лідерів в Україні за їх чисельністю (посідає друге місце).

Зауважимо, що протягом 2003–2006 років має місце збільшення не лише чисельності досліджуваних господарств, а й площі сільськогосподарських угідь та ріллі в розрахунку на одне господарство (табл. 1).

Таблиця 1

**Чисельність фермерських господарств
Миколаївської області та розміри їх
землекористування за період 2003–2006 рр.**

Показник	Роки				2006р. у % до	
	2003	2004	2005	2006	2005р.	2004р.
Чисельність господарств	4533	4517	4445	4559	102,6	100,9
Припадає на одне господарство, га:						
площі сільськогосподарських угідь	52,4	56,5	61,6	68,0	110,4	120,4
ріллі	20,0	55,2	60,6	67,2	110,9	121,8

У розвитку фермерських господарств Миколаївської області маємо зазначити такі позитивні тенденції в рослинництві: в 2006 році порівняно з 2005 роком вироблено на 25,1% більше зерна, на 16,6% – соняшнику, на 74,3% – цукрових буряків, на 83,5% – овочів. Тваринницька галузь в досліджуваних підприємствах отримала значно менший розвиток, хоча в 2006 році порівняно з 2005 роком, фермери збільшили поголів'я великої рогатої худоби на 63 голови, свиней – на 1639 голів, овець і кіз – на 555 голів. Відповідно за даний період мало місце збільшення виробництва такої тваринницької продукції, як м'ясо, молоко, яйця, вовна. Разом з тим спостерігаються і негативні тенденції в господарюванні фермерів, основною з яких є низький рівень технічної забезпеченості господарств, що не дає можливості повністю і вчасно виконувати всі операції технологічного процесу (табл. 2). Той факт, що переважна більшість досліджуваних господарств займаються виробництвом лише

рослинницької продукції і наявна в них техніка є фізично і морально застарілою, тільки примножує зазначену проблему. Порушення агротехнічних строків виконання господарських робіт в рослинництві, експлуатація тракторів і комбайнів, середній вік яких в Миколаївській області відповідно складає 14 і 15 років, призводить до значних сільськогосподарських втрат, і, як наслідок, – до зниження ефективності виробництва. Негативно впливають і нестача та низька якість добрив, засобів захисту рослин та інших видів матеріалів і засобів для одержання продукції сільського господарства.

Таблиця 2

Наявність основних видів сільськогосподарської техніки у фермерських господарствах Миколаївської області за період 2003-2006 рр.

Показник	Роки				2006р. у % до 2005р.
	2003	2004	2005	2006	
Трактори загального призначення – всього	1622	1802	1937	1980	97,7
у т.ч.:					
- на 10 господарств	3,5	3,9	4,4	4,3	97,7
- на 100 га ріллі	0,69	0,72	0,72	0,64	88,9
Комбайни - всього	456	499	511	516	100,9
у т.ч.:					
- на 10 господарств	1,1	1,1	1,1	1,1	100,0
- на 1000 га ріллі	1,9	1,7	1,9	1,7	89,5
Сівалки - всього	878	1005	1082	1114	102,9
у т.ч.					
- на 10 господарств	1,9	2,2	2,4	2,4	100,0

Зважаючи на те, що розвиток технічної забезпеченості фермерських господарств Миколаївської області майже не спостерігається, так і в тих господарствах, де він має місце, він здійснюється некомплексно. Так, на 10 фермерських господарств приходить лише 4 трактори і один комбайн. Щодо такого рівня технічної забезпеченості фермерів Миколаївської області можна навести слова І.І.Лукінова, який звертає увагу на те, що коли найближчим часом не поліпшиться матеріально-технічне становище, то роботи в сільськогосподарському ви-

робництві доведеться виконувати кіньми і вручну, та й то, за умови, якщо буде відновлено поголів'я коней та кінного реманенту.

Дана ситуація, яка спостерігається також в багатьох областях України, має вирішуватися як на державному, так і на регіональному рівні. Створення на місцях і в районах обслуговуючих фермерських кооперативів частково має вирішити проблемне питання технічного забезпечення даних господарств і тим самим неодмінно вплине на підвищення ефективності використання наявної техніки і зміцнення матеріально-технічної бази функціонуючих фермерських господарств.

На сьогодні в Миколаївській області функціонує лише один такий кооператив. Досить замало для нашої області, враховуючи її сільськогосподарські можливості і наявну чисельність фермерських господарств.

Таким чином, результати нашого дослідження підтверджують, що проблема розвитку технічного забезпечення та сервісного обслуговування фермерських господарств конкретно Миколаївської області і України взагалі, потребує подальшого досконалого вивчення та оптимального впровадження на практиці результатів дослідження в найкоротші строки для надання можливості фермерським господарствам бути конкурентоспроможними і ефективно господарюючими елементами української економіки.

ЛІТЕРАТУРА

1. Білоусько Я.К. та інші. Стан та перспективи розвитку матеріально-технічного забезпечення аграрного виробництва. – К.: ІАЕ УААН, 2003.- 48с.

2. Обласне управління статистики. Фермерство Миколаївщини. - Миколаїв, 2006.